

Çocuklarda künt karın travmaları

Saman BELGERDEN, Selim AKSÖYEK, Cemalettin ERTEKİN, Mehmet KURTOĞLU
I.Ü. Tıp Fakültesi, Acil Cerrahi Kliniği, İstanbul

Özet

Çocukların künt karın travmaları, posttravmatik erken dönemde intraabdominal organ lezyonunun teşhisinde büyük güçlükler gösteren, teşhisinde sıklıkla gecikilen ve yüksek mortalite ile seyreden ciddi yaralanmalardır. Yurdumuzda, son yıllardaki nüfus patlamasıyla çocuk yaş grubundaki turmanış ve korkunç sayıda artan trafik kazalarına paralel olarak çocukların künt karın travmalarında belirgin bir artış gözlenmektedir. Son 3 yıl içerisinde İstanbul Tıp Fakültesi Acil Cerrahi Birimi'nde, 155 künt karın travmalı çocuk hasta izlenmiştir. Bu olgularda erken tanıya varmak için rutin olarak uyguladığımız peritoneal lavaj ile % 94.65 oranında doğru sonuç aldık. Öte yandan erken yapılan araştırıcı laparotomiye rağmen % 25.16 gibi yüksek mortalitenin kapalı kafa travması gibi ilave lezyonlara bağlı olabileceği düşünülmüş, Crams skorunun prognoz ile olan ilişkisi gösterilmiştir.

Anahtar kelimeler: Künt karın travmaları, peritoneal lavaj, Crams skoru

Summary

Blunt abdominal trauma in childhood

Blunt abdominal trauma in children are severe injuries which create difficulties in diagnosis of intraabdominal organs in the early posttraumatic period; diagnosis often late and presenting with a high rate of mortality. Recently, due to the elevation of population and paralel to the increase in severe traffic accidents, there has been a significant rise in blunt abdominal trauma in children. In Emergency Department of Surgery, Istanbul Faculty of Medicine, 155 children with blunt abdominal trauma have been observed in the last three years. We have obtained positive results in in 94.65 % of these cases concerning peritoneal lavage routinely applied to reach early diagnosis. On the other hand, despite exploratory laparotomy performed in the early period, a high mortality rate of 25.16 % is thought to be due to added lesions like blunt head injuries. Relationship between Crams score and prognosis is also discussed and its significance is proved.

Key words: Blunt abdominal trauma, peritoneal lavage, Crams score

Giriş

Travma, gelişmekte olan ülkemizde de çocuk ölümlerinin başlıca nedenlerinden birisidir. Bunlar arasında künt karın travmaları, posttravmatik erken dönemde intraabdominal organ lezyonunun teşhisinde büyük güçlükler arz eden, yüksek mortalite ve morbidite ile seyreden ciddi yaralanmalardır. Bu yazının amacı son 3 yıl içerisinde İstanbul Tıp Fakültesi Acil Cerrahi Birimi'ne getirilen pediatrik travmalarda, intraabdominal patolojiyi erkenden teşhis edebilmek için, rutin olarak uyguladığımız peritoneal lavajın tanısai değerini ve sonuçlarını tartışmaktır.

Gereç ve Yöntem

1985-1987 yıllarını kapsayan 3 yıl içerisinde Acil

Adres: Saman BELGERDEN, I.Ü. Tıp Fakültesi, Acil Cerrahi Birim Başkanı, Çapa-Topkapı, İstanbul

Cerrahi Birimi'nde 0-16 yaş grubu içeren 155 künt karın yaralanması aşağıda özetlenen protokole uyularak tedavi edilmişlerdir (1,2,6,9,10). Bu olgularda süratle açık bir hava yolu temin edilerek kardiyopulmoner resüsitasyon sağlanmış, öte yandan açılan damar yolundan, fizyolojik cevap alınmaya kadar kg başına 20 cc. kristaloid solüsyonu verilmiştir. Hemodinamik stabilite sağlanamayan çocuklarda kg başına 10 cc. kristaloid infüzyonu tekrarlandıktan sonra, 20 cc/kg kan transfüzyonu yapılmıştır. Mide nezogastrik tüple dekomprese edilmiş, posterior üretra rüptürü şüphesi olmayan hastalara mesane sondası konmuştur. Hemodinamik stabilite sağlanamayan 6 olgu derhal ameliyata alınmış, geri kalan 149 hastanın karın fizik bulgularına bakılmaksızın, açık periton lavajı uygulanmıştır.

Tanısal açık peritoneal lavaj da lokal anestezi ile göbek altı median (pelvis travmalı hastalarda göbek üstü median) 1-2 cm'lik bir insizyonla cilt, cilt altı ve fasya kesilerek peritona varılmış ve periton asılarak direkt görüş altında periton bistüri ucu ile çentilerek dializ kateteri obturatoru çıkarılmış şekilde pelvis boşluğuna sevk edilmiştir. Serbest kan gelmiyen durumlarda kateterden